

Vrijdag 27 september 1918 – ochtendeditie

Te Winterswijk zijn gisteren drie Fransen, twee Engelsen en een Belg over de grens gekomen.

Vrijdag 27 september 1918 – avondeditie

Populaire strategische verhandeling.

Luitenant-kolonel der artillerie H. C. C. Hackstroh schrijft ons:

We leven thans weer in een tijdperk, waarin eenieder met aandacht de nieuwsbladen naslaat, om kennis te nemen van de stand van de strijd aan het westelijk front.

Wellicht kunnen wij dus op enige aandacht rekenen, indien hierna enkele beschouwingen worden gewijd aan het offensief van Foch van de laatste weken en indien de vraag onder de ogen wordt gezien, of al of niet een doorbraak in de bedoeling kan liggen van de generalissimus.

Tot goed begrip is het nodig zich er eerst een voorstelling van te maken, hoe elk gedeelte van het lange front (van Noordzee tot Zwitserland) er moet uitzien.

Velen maken zich daarvan een al te eenvoudig denkbeeld, als:

Een loopgraaf bezet door infanterie, met in of kort nabij die lijn opgestelde kanonnen; op enige afstand daarachter ondersteuningsafdelingen en plaatselijke reserves. De diepte van de gehele opstelling zou enige honderden meters, ten hoogste 1 à 2 kilometer bedragen. Het zou voor de aanvaller voldoende zijn, deze zone te doordringen, om van een doorbreking van het vijandelijk

front te kunnen spreken, als ware het een dubbel cordon politieagenten, dat door een opdringende menigte doorbroken wordt.

Het beeld, dat het front biedt, is geheel anders.

In de eerste plaats heeft men niet één weerstandslijn, doch meerdere voor verdediging ingerichte weerstandslijnen achter elkaar; de onderlinge afstand is, om de gedachte te bepalen, op een paar honderd meter te stellen. Ze zijn, waar nodig en mogelijk op talrijke plaatsen door loopgraven onderling verbonden, en passen zich aan het terrein aan, dit wil zeggen ze zijn zodanig gekozen, dat in of zeer nabij die lijnen komen te vallen die gedeelten van het terrein, welke zich uiteraard tot een krachtige verdediging lenen, ofwel daartoe zijn in te richten (in aanmerking daarvoor komen huizengroepen, bospercelen, rivieren, beken, kanalen, dijken, wegen, bergruggen, heuvels, dalen, enz.).

Dat bij de inrichting van al die weerstandslijnen op zeer ruime schaal gebruik gemaakt wordt van versperringen, gedekt opgestelde mitrailleurs, bommenwerpers enz. en zich in of in de nabijheid van die lijnen tegen het vijandelijk vuur beschermde onderkomens, schuilplaatsen en gangen bevinden, spreekt vanzelf. De talrijke artillerie, welke mede voor de verdediging van zo'n stelsel is bestemd, is in hoofdzaak verder naar achteren opgesteld, zeker de zwaardere artillerie.

We willen niet verder in bijzonderheden afdalen. Het medegedeelde moet voldoende zijn om zich een begrip te vormen.

Het bovenbedoelde complex van verdedigingslijnen is echter nog maar een gedeelte van het gehele verdedigingsstelsel, dat zich in de diepte uitstrekt. Verder naar achteren toch, tot over een diepte van

tientallen kilometer treft men nog andere lijnen aan, meer of minder ingericht, welke zich voor krachtige verdediging lenen en aan welke door het aantrekken van reservetroepen en door het op grote schaal toebedelen van onzichtbaar opgestelde mitrailleurs en door het aanleggen van versperringen aanstonds een zeer grote afstotende kracht kan worden verleend. Verschillende zich in het terrein bevindende hoeven, fabrieken, enz. worden in staat van verdediging gebracht, bezet en hardnekkig vastgehouden, teneinde aldus de voortgang van de aanvaller te vertragen of te stuiten. Ook bij de verdediging van deze lijnen speelt het artillerievuur uit flankerende en uit meer achterwaarts gelegen opstellingen een grote rol.

Is het inderdaad niet onheilspellend, wat hier de aanvaller staat te wachten bij een krachtige verdediging? Maar zijn aan de andere kant niet te bewonderen de moed en het beleid, die van de aanvaller worden gevorderd?

Naarmate de aanvaller mocht verder dringen worden verder achterwaarts reeds verkende nieuwe lijnen van weerstand ingericht. Arbeiderskorpsen, gevormd uit burgers uit het eigen en uit het bezette land en uit krijgsgevangenen, vormen met soldaten daarvoor de werkkrachten.

De verdediger wordt daartoe de tijd gegund, omdat het de aanvaller niet mogelijk is, onafgebroken voorwaarts te gaan, nu hij zich meer en meer verwijderd van de basis, waaruit hij alles moet betrekken, te weten voedsel voor mens en paard, munitie, materialen voor bruggenbouw, voor aanleg en verbetering van wegen en voor het oprichten van magazijnen van allerlei aard, de benodigde aanvulling en versterking aan personeel en aan wapens, kanonnen, voertuigen enz.

Te meer wordt de verdediger daartoe de gelegenheid gegeven, omdat de aanvaller, behalve het opnieuw organiseren en ordenen van zijn korpsen, zijn zware artillerie met haar overtalrijke munitie moet aanvoeren, artillerie bestemd om de stellingen van de verdediger onder vuur te nemen, om de opmarswegen van de vijand te bestoken en de verder achterwaarts gelegen bewoonde oorden te beschieten, enz. Al deze toevoer moet geschieden over een gebied, dat door de vijand geheel is verwoest, en waarin dus wegen, bruggen, spoorlijnen, gebouwen vernield en waterwegen onbruikbaar gemaakt zijn, in een woord een gebied, dat herschapen is in een in alle opzichten onherbergzame streek.

Zo blijft dus de aanvaller bij zijn voorwaarts gaan voor zich vinden diepe verdedigingsstelsels en krachtig bezette gebieden, zolang de verdediger maar over voldoende personele en materiële krachten beschikt. Aangenomen mag worden, dat dit laatste thans op het westelijk front het geval is en voorlopig ook wel zal blijven.

We mogen dus tot het besluit komen, dat alleen plaats heeft een terugdringen, echter geen doorbreken. Met gerust geweten kan dan ook in de officiële Duitse berichten telkens worden vermeld: "De doorbraak is mislukt".

Aannemend, dat de entente over voldoende personele en materiële krachten blijft beschikken, en dat de centralen de terugtocht kunnen volhouden, dan zou – beschouwd uit een zuiver militair operatief oogpunt – men zich een offensief van de Noordzee tot aan de Elzas kunnen denken, waarbij het zuidelijke uiteinde van die frontlijn als draaipunt op zijn plaats blijft, terwijl het noordelijke uiteinde strijkt langs de Belgische kust, en vervolgens langs de Nederlandse zuidgrens. De Duitsers zouden dan uit België gedrongen zijn, zonder dat er een doorbreking had plaats gehad.